سخن سردبیر
Editorial
مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
دوره سیزدهم، شهریور ۱۳۹۳، ٤٩٦- ٤٩٥

باز پس گیری مقالات منتشر شده

Retraction of the published articles

محسن رضائیان[۱]
M. Rezaeian

بازپس‌گیری (Retract) مقالات منتشر شده زمانی رخ می‌دهد که مجله‌ای به علتی که بعد از چاپ یک مقاله مشخص می‌گردد، در اطلاعیه‌ای اعلام می‌نماید که مقاله چاپ شده را باز پس گرفته است. شواهد نشان می‌دهند که اغلب موارد بازپس‌گیری مقالات به علت خلاف کاری های پژوهشی (Research misconduct) رخ می‌دهد و فقط علت ۱۱٪ بازپس‌گیری مقالات، خطاهای واقعی است [۱].

همچنین، شواهد نشان می دهند که متأسفانه میزان بازپس‌گیری مقالات در حال افزایش است. در حالی که در سال ۱۹۸۰ میلادی، فقط کمتر از ۵ مقاله به ازاء هر ۱۰۰۰۰۰ مقاله منتشر شده بازپس‌گرفته می‌شدند، در سال ۲۰۱۱ میلادی این رقم به ۳۵ مقاله به ازاء هر ۱۰۰۰۰۰ مقاله منتشر شده رسیده است [۱].

چنین افزایشی سبب شده است که وبگاه مشخصی به نام Retraction watch و با آدرس (http://reteractionwatch.com) طراحی و در اختیار جامعه بین المللی دانشمندان قرار گیرد تا آن‌ها نه تنها با مقالات بازپس گرفته شده، بلکه با دلایل این بازپس‌گیری نیز آشنا شوند. برای جامعه دانشمندان ایرانی به خصوص پژوهشگران جوان، آشنایی با این وبگاه، مقالات بازپس گرفته شده و دلایل بازپس‌گیری مقالات می‌تواند بسیار مفید و آموزنده باشد.

همچنین، پژوهشگران ایرانی باید نهایت دقت را به کار ببندند تا در مطالعات خود از استفاده و استناد به مقالات بازپس‌گیری شده اجتناب نمایند. چرا که متأسفانه شواهد نشان می‌دهند که مقالات بازپس‌گرفته شده ممکن است برای سال‌های متمادی و به اشتباه مورد استفاده و استناد قرار گیرند [۲].

۱- استاد گروه آموزشی پزشکی اجتماعی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
تلفن: ۳۴۲۶۴۰۰۳-۰۳۴، دورنگار: ۳۴۲۵۵۲۰۹-۰۳۴، پست الکترونیکی: moeygmr2@yahoo.co.uk

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-10-31]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1393.13.6.8.9]

References

[1] Grinensen ML, Zhang HA. Comprehensive survey of retracted articles from the scholarly literature. *PLoS ONE* 2012; 7: e44118.

[2] Korpela KM. How long does it take for the scientific literature to purge itself of fraudulent material? The Breuning case revisited. *Curr Med Res Opin* 2010; 26: 843-7.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-10-31]

[DOR: 20.1001.1.17353165.1393.13.6.8.9]